

HELSETILSYNET

I NORDLAND

Overlege Juwamer Mavlud
Nordlandssykehuset psykiatri
Kløveråsveien 1

Unntatt fra offentlighet,
offentlighetsloven § 5a
jf. forvaltningsloven § 13

8002 BODØ

DERES REF. / YOUR REF.:

VÅR REF. / OUR REF.:

DATO / DATE:

03/3508-5 bhv/KS

28. juli 2003

TILSYNSSAK OVERFOR LEGE JUWAMER MAVLUD – HENVENDELSE FRA PASIENT SUNNIVA FJELLBAKK

Sunniva Fjellbakk kontaktet Helsetilsynet i Nordland med ønske om å fremme en klage rettet mot Dem. I møte 29. januar 2003 bisto Helsetilsynet Sunniva Fjellbakk med å fremsette en skriftlig klage. Klagen retter seg mot flere forhold. For nærmere presisering vises det til Helsetilsynets vurdering nedenfor.

Helsetilsynet vil innledningsvis beklage lang saksbehandlingstid.

Sunniva Fjellbakks henvendelse er behandlet av Helsetilsynet i Nordland som en anmodning om vurdering av mulige pliktbrudd etter lov av 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 7-4, jf. lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell (helsepersonelloven) § 55.

De har i uttalelse datert 27. januar 2003 redegjort for de forhold som Sunniva Fjellbakk tar opp i sin klage. I tillegg har Helsetilsynet i Nordland mottatt kopi av Sunniva Fjellbakks pasientjournal fra mars 2002 og frem til januar 2003, herunder kopi av journal fra Sykehuset Levanger, psykiatrisk avdeling.

Helsetilsynet i Nordlands vurdering

I henhold til lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell (helsepersonelloven) § 4, skal helsepersonell utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig. Det vises også til lov av 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten § 3, som sier at enhver som utfører helsetjeneste skal utføre tjenesten i henhold til krav fastsatt i lov eller forskrift.

Helsetilsynet har vurdert den behandling Sunniva Fjellbakk fikk opp mot forsvarlighetskravet i helsepersonelloven § 4.

Sunniva Fjellbakks klage retter seg mot fire forhold:

Vedrørende punkt 1 a:

Klager hevder her at De brukte for høye doser som resulterte i varig skade.

De skriver i Deres uttalelse datert 27. februar 2003 at klager ble ”overført fra Levanger sykehuset, psyk.avd. til avdeling psykiatri Nordlandssykehuset 01.03.02. Under oppholdet der viste hun et nærmest identisk klinisk bilde som ved tidligere innleggelses hos oss, slik at hun var svært manisk og utagerende. Gikk til fysisk angrep mot personalet der. Fikk Cisordinol Acutard 100 mg som tvangsmedisinering. Ved overføring til oss var det kliniske bildet avbleknet, men dette forverret seg suksessivt og stadig slik at pasienten fikk tvangsmedikamentell behandling med Cisordinol Acutard 50 mg i tillegg til injeksjon Cisordinol Depot 200 mg. Denne doseringen er en adekvat og normal dosering for en voksen pasient med det kliniske bilde som hun presenterte. Pasienten fikk en del bivirkninger i form av indre uro og skjelving noe som ble behandlet og respondert bra på tabletter Disipal (medikament mot bivirkning) ved behov. Doseringen av Cisordinol Depot ble redusert til 150 mg og så til 100 mg ved de to andre doseringstilfellene som var gitt med to ukers intervall. Slik det fremgår i vedlagte journalnotater hadde denne medisineringsen en klar antipsykotisk og beroligende effekt som medførte innsikt hos pasienten i sin egen livssituasjon og lidelse”. Videre skriver De med unntak av den første injeksjonen hadde pasienten tatt all medikamentell behandling på frivillig basis. ”Den ”varige skaden” som pasienten nevner i sin klage har hun angitt som ”nedsatt seksuallyst”. Dette problemet er velkjent som symptom ved depresjon, hvilket pasienten var når hennes psykotiske symptomer avbleknet. Samtidig er sexualdysfunksjon en kjent bivirkning ved behandling med tradisjonell neuroleptika. Dette bruker være doseavhengig og forbigående. Med dette vil jeg konkludere at en varig ”skade”/bivirkning av en slik art har ikke jeg noen kjennskap til fra min kliniske praksis og heller ikke i litteraturen eller i Felleskatalogteksten”.

Helsetilsynet i Nordland slutter seg til de vurderinger som fremgår ovenfor. I tillegg til at klager ble behandlet for sin sykdom, ble hun også behandlet for de bivirkninger den medikamentelle behandlingen medførte. Helsetilsynet finner at den behandling Sunniva Fjellbakk fikk var i tråd med forsvarlighetskravet i helsepersonelloven § 4.

Vedrørende punkt 1 b:

Klager hevder at De satte i gang behandling da De var i ferd med å ta ferie. Dette hevder klager medførte at De ikke kunne følge opp den påbegynte behandlingen av klager.

Helsetilsynet har i brev av 13. februar 2003 ikke bedt Dem avgi uttalelse til dette punkt. Det er ikke i strid med forsvarlighetskravet at en lege starter behandlingen for så å overlate den videre behandling til en annen lege.

Vedrørende punkt 1 c:

Under dette punktet hevder klager at De igangsatte tvangsbehandling samme dag som kontrollkommissjonen hadde behandlet saken, noe som førte til at pasienten og hennes advokat ikke kunne følge opp saken i retten.

Helsetilsynet har i brev av 13. februar 2003 ikke bedt Dem avgi uttalelse til dette punkt. Det fremgår av forskrift av 24. november 2000 om undersøkelse og behandling uten eget samtykke § 4 første ledd at: ”Behandlingstiltak som pasienten ikke har samtykket i kan bare igangsettes og gjennomføres når de med stor sannsynlighet kan føre til helbredelse eller vesentlig bedring av pasientens tilstand, eller at pasienten unngår en

vesentlig forverring av sykdommen". Det fremgår av saksdokumentene at klager har en alvorlig sinnslidelse. Hun har en stor sykehistorie, hvor hun bruker å bli oppstemt, ukritisk, utagerende både verbalt og fysisk. Pasienten oppfattes å ha en behandlingstrengende psykose. Behandling med Cisordinol eller tilsvarende legemidler vil med stor sannsynlighet føre til helbredelse eller varig bedring av klagers tilstand og hindre en forverring. På bakgrunn av ovennevnte finner Helsetilsynet at det var grunnlag for å iverksette medikamentell behandling.

Vedrørende punkt 2:

Under punkt 2 hevder klager at De presset henne til å skrive en erklæring om at hun godtok å få enkeltstående injeksjoner hvis De mente det var påkrevet. Klager hevder at erklæringen ble brukt til å foreta en Cisordinolinjeksjon da hun ønsket utskrivning. Klager skriver at De i forbindelse med denne injeksjonen tilkalte klagers 89 år gamle far for at han skulle se hvor dårlig datteren var.

De skriver i Deres uttalelse at nevnte erklæring "ble skrevet av Sunniva Fjellbakk selv uten noe som helst press. Den ble skrevet på Sunniva Fjellbakk's eget initiativ. Dessuten ble det skrevet da hun var innlagt på frivillig basis og all medisinerer foregikk på frivillig basis også. Den Cisordinol injeksjonen som Sunniva nevner, som hun fikk da hun angivelig ønsket utskrivning fikk hun helt på frivillig basis. Dette var da hun var deprimert og mistet søvnen samt var svært engstelig. Dessuten var det pasienten selv som foretrakk å få Cisordinol, da de andre medikamenter ikke hjalp henne til å bryte ned dette negative mønsteret særl. i form av søvnløshet og angst. For øvrig vedlegges kopi av erklæringen til orientering. Sunniva selv tok initiativ til å tilkalle hennes 89 år gamle far for en fellessamtale med hennes datter Anita. For øvrig vises til innholdet av journalnotater".

Helsetilsynet finner det dokumentert at erklæringen er skrevet på Sunniva Fjellbakks eget initiativ. Det vises i denne forbindelse til journalnotat datert 13. mai 2002 hvor det fremgår at Sunniva Fjellbakk har skrevet en egen avtale vedrørende medisinerer. Videre finner Helsetilsynet i Nordland det dokumentert at klager selv ønsket et møte med sin far og datter, jf. journalnotat datert 30. mai 2002.

Vedrørende punkt 3:

Klager hevder her at hun trodde hun var frivillig innlagt inntil De møtte henne med et tvangsmedisineringsvedtak. Klager hevder at dette vedtaket ble ikke sendt kopi av til pårørende. Klager skriver at tvangsmedisinerer ble likevel gjennomført til tross for at hun hadde påklaget innleggelsen til kontrollkommisjonen.

De skriver i Deres uttalelse at det er "kjent fra før at når pasienten er i en dårlig manisk og psykotisk fase husker hun lite av det som skjedde da. Dette er kommentert på andre sykehus også, blant annet sist på Levanger sykehus. Ved vurderingssamtale med pasienten 15. januar 2003 ca klokken 10.00 ble Sunniva informert om tvangsinnleggelse og klagerett. For øvrig vises til innholdet i journalnotatet da. Dessuten er Sunniva selv vel kjent med klagerett og benytter denne retten hver eneste gang hun har vært innlagt".

Helsetilsynet slutter seg til Deres vurdering på dette punkt.

Vedrørende punkt 4:

Under punkt dette punktet ønsker Sunniva Fjellbakk å trekke erklæringen i punkt 2 ovenfor tilbake, idet det antatte tillitsforhold anses brutt.

De skriver i Deres uttalelse at ”*erklæringen har pasienten selv skrivit den uoppfordret og på eget initiativ. Dette var i en fase hvor hun var vurdert som deprimert men stabil og innlagt på frivillig basis*”.

Erklæringen er skrevet på eget initiativ av Sunniva Fjellbakk, og hun kan således trekke den tilbake når hun selv måtte ønske det.

Konklusjon

Under henvisning til overstående har Helsetilsynet i Nordland ikke funnet at det foreligger overtredelse av helselovgivningen i foreliggende sak.

Sunniva Fjellbakk vil bli underrettet om Helsetilsynets avgjørelse i saken gjennom kopi av dette brev.

Avgjørelsen kan ikke påklages.

Med hilsen

Kjell Hjelle
fung. fylkeslege

Berit Hultgren
rådgiver

Kopi: Sunniva Fjellbakk, 8630 Storforshei

Saksbehandlere: Berit Hultgren og Fred Müller